

Nr 659

Av herr Fälldin, om effektivisering av statliga företag.

(Lika lydande med motion nr 829 i Andra kammaren)

I finanshuvudtiteln redovisas vissa frågor rörande de statliga bolagens organisation. I samband med att ansvaret för huvudparten av de tillverkande bolagen överförts till finansdepartementets s. k. ekonomienheter har, heter det, resurser erhållits för ett mera aktivt och samordnat utövande av statens aktieägarintresse. Det framhålls som väsentligt, att bolagsgruppen får en så ändamålsenlig struktur som möjligt. Bl. a. studeras möjligheterna att sammanföra vissa av bolagen i koncerner. En arbetsgrupp har t. ex. utrett utformningen av en samordnad ledning för domänverket och AB Statens skogsindustrier i vad avser företagens långsiktiga handlande. Arbetsgruppens förslag innebär bl. a. en precisering till en strikt ekonomisk målsättning för de båda företagen och en samordning av företagen på styrelseplanet.

I propositionen aviseras, att inom kort skall tillsättas en särskild beredning, som skall undersöka och avge förslag om åtgärder för ytterligare effektivisering av den statliga företagsgruppen.

Det statliga företagandet i det egentliga näringslivet kan knappast sägas ha givit något imponerande resultat ur effektivitetssynpunkt. Detta får naturligtvis anses naturligt, då statlig företagsamhet i allmänhet inte torde kunna mäta sig med privat företagsamhet. De statliga företagen i vårt land har att fungera i ett samhälle med marknadsekonomi, vilket bör vara en positiv faktor för dem. Det är enligt min mening självklart angeläget, att de statliga näringsföretagen effektiviseras så långt möjligt. Detta bör kunna ske genom konkurrens med privata företag i vår marknadsekonomi — men också genom att de statliga bolagen så långt möjligt får tillägna sig marknadsekonomin principer. En viss samordning och koncernbildning kan i detta syfte möjligen vara att förorda — naturligtvis med beaktande av att riksdagens kontrollmöjligheter inte får eftersättas. Vissa erfarenheter i frågan torde kunna hämtas från andra länder med marknadsekonomi, t. ex. Italien.

Jag finner det sålunda värdefullt, att frågan om den statliga företagsgruppens effektivisering togs upp till diskussion. Men prövningen av frågan bör enligt min mening ske i en parlamentarisk kommitté. Härför talar såväl frågans vikt som angelägenheten av att reformer på området äger rum under riksdagens nära överinseende.

Med stöd av vad ovan anförts får jag hemställa,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla
att frågan om den statliga företagsgruppens effektivisering
må prövas av en parlamentarisk kommitté.

Stockholm den 26 januari 1968

Thorbjörn Fälldin (cp)

Nr 660

Av herr Fälldin, *angående företagsdemokratin.*

(Lika lydande med motion nr 837 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1968

Thorbjörn Fälldin (cp)
